



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

12 листопада 2020 р.

Київ

№ 52 - рк

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
від недобросовісної конкуренції

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали дослідження та подання Управління розслідувань недобросовісної конкуренції від 09.11.2020 № 127-01/456-п,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Дії суб'єкта господарювання, що містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, під час рекламування лікарського засобу «ЕССЕНЦІАЛІС® ФОРТЕ Н».

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (2) Товариство з обмеженою відповідальністю «Санофі-Авентіс Україна» (далі – Товариство) є юридичною особою, яка діє на підставі Статуту.
- (3) Товариство здійснює господарську діяльність на території України за адресою: вул. Жилянська, 48-50 А, м. Київ, 01033. В Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) присвоєно ідентифікаційний код юридичної особи 35648623.
- (4) Відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань основним видом діяльності ТОВ «Санофі-Авентіс» є (код КВЕД 46.46) оптова торгівля фармацевтичними товарами.
- (5) Товариство, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

3. ОБСТАВИНИ

- (6) Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) на підставі частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» здійснює контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері реклами лікарських засобів.
- (7) Так, на підставі доручення Голови Комітету від 28.01.2020 № 13-01/79/ДУ здійснюється моніторинг з метою виявлення та припинення недобросовісних практик у сфері реклами лікарських засобів, біологічно активних добавок, лікувальних процедур, антисептичних засобів.

- (8) У ході вказаного контролю виявлено поширення на телебаченні одного з рекламних роликів, який містив, зокрема, таку інформацію:



- (9) У ролику йде мова про лікарський засіб «ЕССЕНЦІАЛЕС® ФОРТЕ Н».
- (10) Відповідно до наявної в Комітеті інформації (інструкція для медичного застосування «ЕССЕНЦІАЛЕС® ФОРТЕ Н»), виробником цього засобу є ТОВ «Санofi-Авентіс Україна».
- (11) Відповідно до положень статті 2 Закону України «Про лікарські засоби», зокрема лікарський засіб - будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох АФІ та допоміжних речовин), що має властивості та призначена для лікування або профілактики захворювань у людей, чи будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох АФІ та допоміжних речовин), яка може бути призначена для запобігання вагітності, відновлення, корекції чи зміни фізіологічних функцій у людини шляхом здійснення фармакологічної, імунологічної або метаболічної дії або для встановлення медичного діагнозу.
- (12) Відповідно до інструкції для медичного застосування «ЕССЕНЦІАЛЕС® ФОРТЕ Н» (далі – Засіб) належить до фармакотерапевтичної групи — Гепатотропні препарати (код АТХ А05В А).
- (13) Засіб випускається у формі капсул (непрозорі, довгасті, тверді капсули кольору хакі з пастоподібним вмістом, схожим на мед) у таких упаковках:
- по 10 капсул у блістері, по 3 блістери у картонній коробці;
 - по 10 капсул у блістері, по 10 блістерів у картонній коробці.
- (14) Відповідно до категорії відпуску Засіб розповсюджується без рецепта.
- (15) Склад лікарського засобу становлять: діюча речовина (1 капсула містить «Ессенціальні фосфоліпіди»®= EPL® - субстанція (фосфоліпіди із соєвих бобів ((3-sn-фосфатидил)холін), які містять all-гас-а-токоферол) - 300 мг) та допоміжні речовини (жир твердий, олія соєвих бобів рафінована, олія рицинова гідрогенізована, етанол 96 %, етилванілін, 4-метоксіяцетофенон, пуста капсула: желатин, вода очищена, титану діоксид (Е 171), заліза оксид жовтий (Е 172), заліза оксид чорний (Е 172), заліза оксид червоний (Е 172), натрію лаурилсульфат).
- (16) Показаннями до застосування Засобу є неалкогольний стеатогепатит, алкогольний стеатогепатит, гострі і хронічні гепатити різної етіології, цироз печінки, перед- і післяопераційне лікування при хірургічному втручанні на печінці та жовчовивідних шляхах, токсикози вагітності, псоріаз, радіаційний синдром.
- (17) Слід зазначити, що в рекламі зазначено твердження «№ 1 у світі в категорії препаратів для печінки*». Під * розуміється посилання на додаткову інформацію такого змісту: «*За обсягом продажів у грошовому еквіваленті (за цінами від виробника), згідно даних Глобальної бази безрецептурних засобів Nicholas Hall (Ніколас Холл), DB6 (до бази входять препарати для печінки та жовчного), за 2018 рік, яка включає 63 країни світу. В Україні зареєстровано: Ессенціалє форте Н. капс. 300 мг № 30. Р.П. № UA/8682/01/01. Наказ МОЗ України № 1504 від 16.08.2018», розміщену в нижній

частині рекламного ролика дрібним шрифтом та яку можна побачити лише збільшивши стоп-кадр та ретельно роздивившись (у той час як при перегляді відеоролика реклами по телебаченню такий напис неможливо прочитати). При цьому напис «№ 1 у світі в категорії препаратів для печінки*» виконаний великим і помітним шрифтом.

- (18) Тобто, рекламою доводиться до відома, що вказаний лікарський засіб є «№ 1 у світі» серед лікарських засобів зі схожими показаннями.
- (19) При цьому з аналізу додаткової інформації можна зробити висновок, що вищевказане твердження зроблено на основі даних Глобальної бази безрецептурних засобів Nicholas Hall (Ніколас Холл) за 2018 рік, до якої включено 63 країни світу.
- (20) За наявної у Комітеті інформації, у світі існує щонайменше 193 країни (що включені в Організацію Об'єднаних Націй). Тобто, світ не обмежується 63 країнами.
- (21) З огляду на вказане, твердження «№ 1 у світі в категорії препаратів для печінки*» містить ознаки неточної інформації, оскільки навіть у разі наявності фактичного підтвердження лідерства в 63 країнах світу, географічні межі світу не обмежуються виключно територіями цих країн. А тому викладення інформації таким способом може створити в пересічного споживача уявлення про унікальність зазначеного лікарського засобу та надати неправомірних переваг його виробнику.
- (22) З аналізу інформації, отриманої від Товариства, також встановлено, що рекламування Засобу здійснювалось такими способами:
реклама на телебаченні (у різні періоди 2019 року, лютий - березень 2020 року); відео-реклама в мережі Інтернет та в соціальних мережах Instagram і Facebook (у різні періоди 2019 року, січень-березень 2020 року); банерна рекламна компанія в мережі Інтернет (у різні періоди 2019 року, січень-березень 2020 року); реклама, яка демонструється користувачам пристроїв при підключенні Wi-Fi мереж у громадських місцях (вересень 2019 року); реклама в пошуковій системі Google (квітень 2019 року - квітень 2020 року); рекламування на Liki24.com за допомогою інструментів порталу (березень – квітень 2020 року); банерна реклама на сайті apteka911.com.ua (у різні періоди 2019 року, березень 2020 року).
- (23) У Комітеті відсутня інформація щодо припинення поширення наведеної інформації.
- (24) Зважаючи на вказане, інформація «№ 1 у світі в категорії препаратів для печінки*» про лікарський засіб «ЕССЕНЦІАЛС® ФОРТЕ Н», що поширюється, зокрема, у 2020 році, є неточною, оскільки базується на даних, складених у 2018 році.
- (25) Окремо варто зауважити, що відповідальність за зміст наведених вище рекламних матеріалів несе ТОВ «Санофі-Авентіс Україна».
- (26) Слід зазначити, що в Україні реалізується ряд інших лікарських засобів, що застосовуються при захворюваннях печінки. Зокрема, серед таких є: «ГЛУТАРГІН» (ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»); «ГЕПАБЕНЕ» (ТОВ «Тева Україна»); «ДАРСІЛ» (ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»); «КАРСІЛ» (АТ «Софарма»); «АЛОХОЛ» (ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»).
- (27) Якщо у слогані під час реклами буде зазначено «№ 1 у світі в категорії препаратів для печінки», то це може створити у споживачів уявлення про переваги лікарського засобу «ЕССЕНЦІАЛС® ФОРТЕ Н» порівняно з іншими аналогічними лікарськими засобами.

4. ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

- (28) Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.

- (29) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами; при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.
- (30) Відповідно до статті 1 Закону України «Про рекламу» реклама – інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та в будь-який спосіб і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо таких особи чи товару.
- (31) Також згідно зі статтею 1 Закону України «Про рекламу» недобросовісна реклама – реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження.
- (32) Відповідно до статті 10 Закону України «Про рекламу» недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа.
- (33) Згідно з частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про рекламу» реклама лікарських засобів, медичних виробів та методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації не може містити посилань на терапевтичні ефекти стосовно захворювань, які не піддаються або важко піддаються лікуванню.
- (34) При цьому, відповідно до частини першої статті 26 Закону України «Про рекламу» контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснюють у межах своїх повноважень, зокрема, Антимонопольний комітет України – щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції.
- (35) Відповідно до вимог статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (36) Інформацією, що вводить в оману, є, зокрема, відомості, які:
- містять неповні, неточні або неправдиві дані про походження товару, виробника, продавця, спосіб виготовлення, джерела та спосіб придбання, реалізації, кількість, споживчі властивості, якість, комплектність, придатність до застосування, стандарти, характеристики, особливості реалізації товарів, робіт, послуг, ціну і знижки на них, а також про істотні умови договору;
 - містять неповні, неточні або неправдиві дані про фінансовий стан чи господарську діяльність суб'єкта господарювання;
 - приписують повноваження та права, яких не мають, або відносини, в яких не перебувають;
 - містять посилення на обсяги виробництва, придбання, продажу чи поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, яких фактично не було на день поширення інформації.

- (37) Дії Товариства, які полягають у поширенні невизначеному колу осіб неточних відомостей: «№ 1 у світі в категорії препаратів для печінки*», що може вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товару цього суб'єкта господарювання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.
- (38) Водночас у Комітеті відсутня інформація, яка б свідчила, що дії Товариства призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції.
- (39) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи наведене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає товариству з обмеженою відповідальністю «Санофі-Авентіс Україна» (ідентифікаційний код юридичної особи 35648623) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії з поширення інформації «№ 1 у світі в категорії препаратів для печінки*» у рекламі лікарського засобу «ЕССЕНЦІАЛЄ® ФОРТЕ Н». Інформування споживачів щодо продукції власного виробництва здійснювати у спосіб, який не вводитиме в оману.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА